

Sygn. akt I C 2176/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2019r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Michał Włodarek

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 października 2019r. w K.

sprawy z powództwa **C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Z. z/s w W. (...)** 414)

przeciwko pozwanej **A. K. (PESEL (...))**

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanej od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 12 sierpnia 2010r. w sprawie o sygn. akt I Nc 47215/10

1. uchyła w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 12 sierpnia 2010r. w sprawie o sygn. akt I Nc 47215/10,

2. oddała powództwo w całości,

3. zasądza od powoda C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Z. z/s w W. na rzecz pozwanej A. K. kwotę 3.462,00zł (trzy tysiące czterysta sześćdziesiąt dwa złote 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417,00zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 2176/19

UZASADNIENIE

W dniu 4 sierpnia 2010r. powód C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. skierował do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie żądanie zasądzenia od pozwanej A. K. kwoty pieniężnej w wysokości 27.849,97zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności mające wskazywać na jego legitymację czynną oraz oznaczył źródło zobowiązania i jego wysokość podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy o kredyt gotówkowy łączącej pozwaną z poprzednikiem prawnym powoda.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 12 sierpnia 2010r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Nc 47215/10 uwzględnił w całości roszczenia powództwa i rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Pozwana wniosła zarzuty od tego orzeczenia zaskarżając je w całości oraz domagając się jego uchylenia w całości i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana podniosła zarzuty braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, braku legitymacji procesowej materialnej czynnej powoda oraz nieistnienie i niewykazanie roszczenia.

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2019r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Nc 47215/10 zmienił swoje postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności opisanemu wyżej tytułowi egzekucyjnemu w ten sposób, że oddalił ten wniosek, natomiast postanowieniem z dnia 15 maja 2019r. w sprawie o sygn. akt I C 1550/19 stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania według właściwości miejscowej i rzeczowej tut. Sądowi.

W odpowiedzi na zarzuty powód wniósł o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z dnia 12 sierpnia 2010r. w sprawie o sygn. akt I Nc 47215/10 w całości oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 16 października 2019r. strona pozwana podniosła, iż powód nie wykazał, iż doszło do wypowiedzenia umowy kredytu przez bank w stosunku do pozwanej.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 13 lutego 2009r. pozwana A. K. zawarła z Bankiem (...) S.A. z/s we (...) Oddział w K. umowę o kredyt gotówkowy nr (...).

W ramach przedmiotowego kontraktu bank przyznał pozwanej do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 24.150,00zł.

Pozwana była zobowiązana do zwrotu kapitału i pozostałych należności pożyczkowych w terminie 72 miesięcy od dnia 13 marca 2009 do dnia 13 lutego 2015r.

Według stanu na dzień 19 kwietnia 2010r. Bank (...) S.A. z/s we W. oznaczył wierzytelność przysługującą mu w stosunku do pozwanej na łączną kwotę 26.983,92zł.

W dniu 20 kwietnia 2010r. pomiędzy Bankiem (...) S.A. z/s we W. a powodem C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. doszło do zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności, której przedmiotem była m.in. należność przysługująca cedentowi w stosunku do pozwanej z umowy o kredyt gotówkowy nr (...).

(wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego k. 3, wyciąg z ksiąg rachunkowych banku k. 75, umowa o kredyt gotówkowy k. 76-82, harmonogram k. 83-85, umowa sprzedaży wierzytelności k. 86-110)

Na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z dnia 12 sierpnia 2010r. w sprawie o sygn. akt I Nc 47215/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tego Sądu z dnia 13 kwietnia 2011r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Piasecznie wszczął na wniosek wierzyciela C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z/s w W. w stosunku do dłużnika A. K. postępowanie egzekucyjne o sygn. akt Km 3018/18.

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2019r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Nc 47215/10 zmienił swoje postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności opisanemu wyżej tytułowi egzekucyjnemu w ten sposób, że oddalił ten wniosek.

(pismo komornika k. 16, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 17, kopia tytułu wykonawczego I Nc 47215/10 k. 18, postanowienie k. 30)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Niezasadny jest zarzut pozwanej braku legitymacji czynnej powoda.

Pozew jest pismem procesowym, które zawiera powództwo, tj. skierowany do sądu wniosek o udzielenie sądowej ochrony prawnej dokładnie określonego żądaniu, uzasadnionemu i skonkretyzowanemu przytoczonymi okolicznościami faktycznymi. Żądanie pozwu jest tzw. roszczeniem formalnym (procesowym), którego treścią jest twierdzenie powoda o przysługującym mu i podlegającym ochronie prawnomaterialnym interesie.

Legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód jest uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanego, a ten zobowiązany do określonego zachowania się.

W niniejszym postępowaniu powód wykazał, że spełnia materialnoprawną przesłankę procesu, która decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości jego twierdzeń, że wymieniony w powództwie stosunek prawny istnieje i co jest jego przedmiotem.

W przedmiotowym postępowaniu istnieje możliwość określenia, że w procesie występują w charakterze stron te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu.

Stosownie do treści art. 353 § 1 kc, podstawowym obowiązkiem dłużnika jest spełnienie świadczenia. Prowadzi ono do zaspokojenia interesu wierzyciela, wskutek czego zobowiązanie wygasa.

Artykuł 354 kc określa obowiązki dłużnika w ten sposób, że oprócz treści zobowiązania rozumianej jako nakazy wyrażone w czynności prawnej stanowiącej źródło zobowiązania oraz odnoszących się do tego zobowiązania normach prawnych jego zachowanie powinno odpowiadać trzem dalszym wzorcom postępowania - celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego, a także ewentualnie ustalonym zwyczajom, natomiast art. 355 kc określa sposób, w jaki dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie i w tym znaczeniu stanowi swoistą kontynuację uregulowań zawartych w art. 354 kc i jednocześnie przepis ten definiuje pojęcie należytej staranności oraz ustanawia obowiązek dokładania owej staranności.

Niedostosowanie się przez dłużnika do opisanych wyżej wymagań sprawia, że dojdzie do nienależytego wykonania zobowiązania lub niewykonania całkowitego (art. 471 kc). Każda bowiem rozbieżność pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową. Nienależyte wykonanie zobowiązania ma bowiem miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany. Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązkowi dołożenia należytej staranności (art. 355 kc).

Bank (...) S.A. z/s we W. oraz pozwaną wiązała ważna i skuteczna umowa w rozumieniu art. 720 i n. kc i art. 69 i n. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe (Dz. U. 2018.2187 – j.t. ze zm.).

Strony w ramach istniejącego kontraktu uzgodniły elementy przedmiotowo i podmiotowe istotne oraz w sposób jednoznaczny i indywidualny określili prawa i obowiązki podmiotów zobowiązań.

Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 232 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Dobór dowodów należy do strony, to ona powinna wskazywać wyłącznie takie, które są dopuszczalne i wiarygodne. Rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia spraw.

Przepis prawa materialnego – art. 6 kc określa na czyje ryzyko idzie nieudowodnienie określonego faktu. Z kolei art. 232 kpc stanowi procesowe narzędzie za pomocą, którego strony mogą osiągnąć skutek w postaci udowodnienia dla nich korzystnych faktów istotnych z punktu widzenia dochodzonego roszczenia w znaczeniu materialnoprawnym. Art. 6 kc zawiera normę decyzyjną, pozwalającą ocenić wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc), czemu nie sprostął. Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

W szczególności należy mieć na względzie, iż powód nie sprostął obowiązkowi dowodowemu w zakresie wykazania wymagalności dochodzonego pozwem roszczenia i tym samym możliwości skutecznego wszczęcia i dochodzenia tego roszczenia w postępowaniu sądowym.

Wymagalność to cecha roszczenia (stan), wyrażająca się w istnieniu prawnej możliwości skutecznego żądania przez wierzyciela spełnienia przez dłużnika świadczenia (por. wyr. SN z 12.2.1991 r., III CRN 500/90, OSNCP 1992, Nr 7–8, poz. 137; uchw. SN z 20.4.2012 r., III CZP 10/12, OSNC 2012, Nr 10, poz. 117; wyr. SN z 27.9.2013 r., I CSK 690/12, L.).

Dniem wymagalności najczęściej jest dzień powstania roszczenia. W przypadku zobowiązań terminowych dzień powstania roszczenia i jego wymagalności wynika z treści zobowiązania. Jednak wymagalność niektórych roszczeń uzależniona jest od działań wierzyciela (por. art. 455 kc).

Skutkiem wezwania dłużnika przez wierzyciela do spełnienia świadczenia jest to, że staje się ono wymagalne. Wymagalność oznacza pierwszy termin, w którym wierzyciel mógłby wystąpić do sądu z powództwem o zasądzenie świadczenia i tego samego dnia sąd mógłby takie powództwo uwzględnić (por. uzasadnienie uchw. SN z 26.11.2009 r., III CZP 102/09, OSNC 2010, Nr 5, poz. 75; uzasadnienie uchw. SN z 22.11.2013 r., III CZP 72/13, OSNC – Zb. dodatkowy 2014, Nr B, poz. 40; wyr. SN z 28.10.2015 r., II CSK 822/14, Legalis;) – por. Kodeks cywilny. Komentarz. red. dr hab. K. O.. Legalis 2019.

Skorzystanie z prawa do wypowiedzenia kredytu przez bank powoduje, że po upływie terminu wypowiedzenia stosunek prawny kredytu ulega rozwiązaniu, a kredytobiorca ma obowiązek spłaty kredytu, wraz z odsetkami i innymi kosztami (w tym prowizją), w dniu rozwiązania umowy (upływu terminu wypowiedzenia), jeśli kredyt został mu już wypłacony. Wypowiedzenie umowy przez bank w wyniku jej naruszenia przez kredytobiorcę, m.in. poprzez zaniechanie lub nieterminowe dokonywanie spłaty kredytu, ma charakter sankcyjny. Uprawnienie to realizowane jest przez dokonanie jednostronnej czynności prawnej prawokształtującej i powoduje, z upływem terminu wypowiedzenia, nie tylko następcze wygaśnięcie zobowiązania w zakresie praw i obowiązków kontraktowych ciążyących na obu stronach (skutek ex nunc), ale i ukształtowanie dalszych stosunków prawnych. Po tej dacie bank może też skorzystać z przyjętych zabezpieczeń i przez wykonanie wynikających z nich uprawnień doprowadzić do zaspokojenia swojej wierzytelności. Jeśli kredytobiorca nie spłaci długu po upływie terminu wypowiedzenia, bank jest też uprawniony do dochodzenia roszczenia, w tym na drodze egzekucyjnej. Jeśli środki kredytowe nie zostały przekazane kredytobiorcy, wówczas na skutek wypowiedzenia dokonanego przez bank wygasa uprawnienie kredytobiorcy do ich uzyskania.

Wypowiedzenie kredytu należy uznać zatem za uprawnienia kształtujące, zmierza bowiem do rozwiązania stosunku prawnego. Oświadczenie o wypowiedzeniu, aby odnieść zamierzony skutek, musi dojść do adresata (por. art. 61 kc). Możliwość skorzystania przez bank z uprawnienia do rozwiązania umowy za wypowiedzeniem może podlegać kontroli sądu (por. art. 189 kpc). Poza możliwością domagania się przez bank spłaty kredytu i należnych zgodnie z umową odsetek i kosztów bank uprawniony jest także do żądania naprawienia szkody na podstawie przepisów ogólnych – art. 471 kc – por. art. 75 i n. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe (Dz. U. 2018.2187 – j.t. ze zm.).

Wobec jednoznacznego brzmienia art. 95 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe (Dz. U. 2018.2187 – j.t. ze zm.) dokument w postaci wyciągu z ksiąg bankowych w postępowaniu cywilnym nie ma mocy dokumentu urzędowego. Nie pozbawia to jednak tego dokumentu mocy dowodowej i wiarygodności.

Powód, który uzasadniając żądanie pozwu powołuje się na skuteczne wypowiedzenie umowy kredytowej i dochodzi w związku z tym niespłaconego kapitału wraz z odsetkami umownymi od przeterminowanego zadłużenia, powinien w pierwszej kolejności wykazać skuteczność wypowiedzenia umowy, a następnie wysokość dochodzonego roszczenia.

Sam fakt wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego (wyciągu z ksiąg rachunkowych) nie wywołuje skutku prawnego, jakim jest powstanie zobowiązania, ani też nie powoduje wymagalności zadłużenia. Tytuł taki, po uzyskaniu przez wierzyciela sądowej klauzuli wykonalności uprawnia jedynie wierzyciela do prowadzenia egzekucji względem osób, wobec których został wystawiony. Również fakt nadania tytułowi sądowej klauzuli wykonalności nie zwalnia sądu od ustalenia zasadności roszczenia, jego wymagalności i wysokości, gdyż postępowanie o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności ma charakter uproszczony i formalny, w którym sąd w zasadzie nie bada zarzutów merytorycznych, ograniczając się ewentualnie do zarzutów dotyczących zakresu kognicji sądu - por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 4 października 2012r. w sprawie o sygn. akt I ACa 502/12, opubl. L., wyrok SA w Białymstoku z dnia 16 września 2016r. w sprawie o sygn. akt I ACa 450/16, opubl. L., wyrok SA w Łodzi z dnia 9 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1758/15, opubl. L..

Konstatując należy stwierdzić, iż brak udowodnienia przez powoda wymagalności roszczenia wynikającego z czynności bankowej w stosunku do pozwanej stanowi samodzielną negatywną przesłankę do odmowy udzielenia ochrony prawnej w postępowaniu sądowym. W szczególności okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o odpowiedzialności kontraktowej w zakresie wysokości i wymagalności nie można ustalić w oparciu o zaofiarowany przez powoda dokumentarny materiał dowodowy. Jego szczupłość i ograniczenie się do przedstawienia jedynie wyciągu z ksiąg rachunkowych i umowy kredytu bankowego bez dołączenia dokumentu stanowiącego oświadczenie o wypowiedzeniu umowy i oświadczeń banku je poprzedzających dyskwalifikuje uznanie wymagalności roszczenia.

O kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490 – j.t. ze zm.) i w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) oraz w oparciu o treść art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2019.785 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2019.1000 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 496 kpc, orzeczono jak w sentencji wyroku.